

N:o 68.

Uppläst och godkänd hos Första Kammarén den 23 Maj 1877.
— — — — Andra Kammarén den 24 — —

*Riksdagens underdåniga Skrifvelse, i anledning af Kongl. Maj:ts
nådiga proposition, angående förvaltningen af kronans
domäner.*

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 82
och Memorial N:o 93).

S. A. K.

Efter det Eders Kongl. Maj:t uti den till nu församlade Riksdag af-
låtna nådiga propositionen, angående statsverkets tillstånd och behof, före-
slagit, att tills vidare och intill dess Eders Kongl. Maj:t senare under
riksmötet komme att framlägga fullständigt förslag, rörande den blifvande
förvaltningen af statens fastigheter, måtte för de med samma förvaltning
under år 1878 förenade kostnader beräknas ett utgiftsbelopp af 80,000
kronor, har Eders Kongl. Maj:t den 26 sistlidne Februari till Riksdagen
afgifvit nådig proposition, angående förvaltningen af kronans domäner.
I sistberörda nådiga proposition är meddeladt, att, sedan Riksdagen i
underdånig skrifvelse den 3 Maj 1875 anhållit, bland annat, att Eders
Kongl. Maj:t måtte, efter skedd utredning, låta upprätta och för Riks-

dagen framlägga förslag till de förändrade bestämmelser med afseende å utarrendering och förvaltning af statens egendomar, som af förhållandena påkallades, en särskild komité blifvit för behandlingen af detta ärende tillsatt, hvilken komité den 19 Maj nästlidet år afgifvit underdånigt betänkande och förslag, angående dels ordnandet af förvaltningen af statens fastigheter och dels upplåtande till nybyggen af mark i Norrland. Öfver detta betänkande hade yttranden inhemtats från vederbörande myndigheter; hvarefter Eders Kongl. Maj:t, som i sammanhang med berörda frågor pröfning till behandling förehaft Riksdagens underdåniga skrifvelse af den 11 Maj 1876, rörande förändrade föreskrifter för hushållningen af statens skogar, föreslagit Riksdagen, *dels* att för förvaltningen af all kronans fasta egendom, som ej vore till visst statsändamål anslagen och till följd deraf antingen till omedelbart begagnande upplåten eller stäld under skogsstyrelsens eller annan särskild embetsmyndighets vård, måtte upprättas ett särskildt embetsverk, hvilket under benämning af »Domänförvaltningen» skulle hafva sitt säte i Stockholm, samt att till nämnda embetsverk måtte å ordinarie stat under sjunde hufvudtiteln uppföras ett anslag af 29,000 kronor; *dels* att Riksdagen ville medgifva, att Eders Kongl. Maj:t finge tills vidare, på sätt lämpligast syntes, ordna lokalförvaltningen af kronans domäner, och att Riksdagen för sådant ändamål ville å extra stat för år 1878 anvisa ett belopp af 56,000 kronor att användas såväl till arfvoden åt sådane förrättningsmän, som i landsorten kunde varda tillsatte för utarrendering af och tillsyn öfver berörda domäner, som äfven för öfriga med samma lokalförvaltning förenade utgifter, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att, der så erfordrades, med detta anslag bestrida jemväl andra utgifter för Domänförvaltningens ordnande; *dels och* att Riksdagen måtte godkänna vissa uppgifna grunder för nämnda förvaltning; hvarjemte Eders Kongl. Maj:t föreslagit, *att* Riksdagen ville förklara, att de i fråga om utarrendering och förvaltning af kronans ifrågavarande domäner erforderliga bestämmelser, hvilka icke förekomme i ofvan omförmälde grunder för förvaltningen af kronans domäner, måtte få meddelas af Eders Kongl. Maj:t; *att*, der under första ordnandet af den nya förvaltningen de föreslagna grunderna för utarrenderingen icke kunde utföras, de hittills gällande former för arrendeupplåtelse måtte få tillämpas; samt *att* Riksdagen måtte för sin del medgifva, att de hemman och lägenheter, för hvilka årliga arrendeafgifterna nu icke öfverstege 200 kronor, äfvensom de, å hvilka vid utarrendering hädanefters icke erhöles högre arrendeanbud än 200 kronor, och hvilka icke lämpligen kunde med

annan egendom under ett arrende förenas, måtte få, der så af Eders Kongl. Maj:t pröfvades lämpligt, under iakttagande af de föreskrifter, som af Eders Kongl. Maj:t kunde varda meddelade, på offentlig auktion till den högstbjudande försäljas under de vilkor, som redan vore af Riksdagen i afseende å sådan försäljning bestämda, samt att köpesumman måtte ställas till Eders Kongl. Maj:ts disposition att användas för inköp af annan fast egendom, företrädesvis skogsmark.

Denna nådiga proposition har Riksdagen till behandling förehåft; och har Riksdagen, för bestridande af kostnaden för förvaltningen af kronans till utarrendering afsedda fasta egendom, å extra stat för år 1878 anvisat ett belopp af 75,000 kronor; hvarjemte Riksdagen medgifvit, att Eders Kongl. Maj:t tills vidare och intill dess Riksdagen uppå förnyad framställning i ämnet annorlunda beslutit, må, på sätt lämpligast synes, ordna förvaltningen af kronans domäner; dock så att de grunder, som af Kammarkollegium hittills iakttagits vid utarrendering af statens egendomar, skola för arrendeupplåtelse i tillämpliga delar tjena till efter rättelse.

Med underdånig annälan härom framhärdar Riksdagen etc.

Stockholm den 24 Maj 1877.
